

Online setkání

19. 2. 2014, 20.00 h

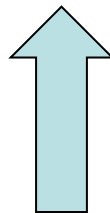
**Multikulturní výchova:
projevy předsudků, rasismu a
násilí z nenávisti**

Mgr. Šárka Kadlecová
In IUSTITIA, o. p. s.

Motto In IUSTITIA:

Nikdo nesmí být napadán pro to, kým je.

osvěta/awareness raising, vzdělávání

Vzdělávací programy

Cílová skupina:

1. specialisté – vyučující, metodici prevence
2. žáci/žákyně, studenti/studentky

Projekty pro školy

Kontext: **Multikulturní výchova**

2011, 2012 Já a oni jsme my I a II

2013, 2014 Buď aktivní I a II, Osmička proti xenofobii a rasismu

Zdroje financí: MŠMT ČR, Česko-německý fond budoucnosti,
MČ Praha 8

Vzdělávací programy

Vzdělávací programy

Akreditace MŠMT ČR: 2012

Informace: <http://www.in-ius.cz/pro-skoly/>

Zaměření a cíle webináře

Webinář je zaměřen na:

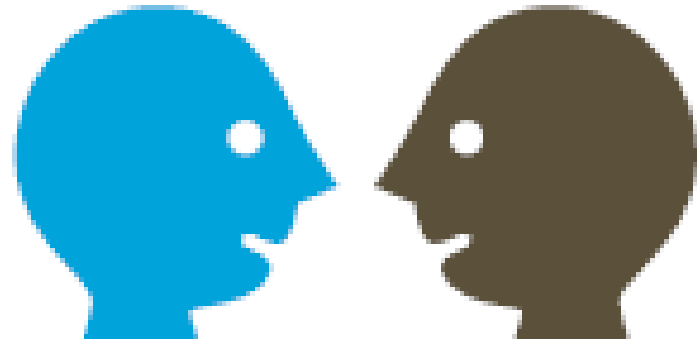
- práci s předsudky a jejich odhalování
- prevenci rasismu a násilí z nenávisti

Cílem webináře je:

- představit konkrétní metody a aktivity pro práci s vybranými tématy multikulturní výchovy
- vysvětlit problematiku násilí z nenávisti a ukázat možnosti, jak na ně reagovat

Témata a pojmy

- Předsudek
- Rasismus
- Diskriminace
- Násilí z nenávisti

AKTIVITA I

Pojmy a definice

1.

Jitka říká kamarádce: „Od té doby, co se k nám do domu přistěhovali ti studenti z východu, si budu raději zamykat kolo. Určitě by mi ho ukradli!“

Honza: „Podívej se támhle na toho punkáče – ten bude úplně blbej! Koukej, co má na sobě za hadry! K nám do školy fakt nepatří.“

- a) DISKRIMINACE
- b) PŘEDSUDEK
- c) RASISMUS

AKTIVITA I

Pojmy a definice

1.

Jitka říká kamarádce: „Od té doby, co se k nám do domu přistěhovali ti studenti z východu, si budu raději zamykat kolo. Určitě by mi ho ukradli!“

Honza: „Podívej se támhle na toho punkáče – ten bude úplně blbej! Koukej, co má na sobě za hadry! K nám do školy fakt nepatří.“

b) PŘEDSUDEK

- **předpojatý postoj** k nějakému objektu (člověku, skupině, etniku, národu, ale i problému či situaci), nezakládá se na osobní zkušenosti

AKTIVITA I

Pojmy a definice

2.

Nápis: „Židy zde neobsluhujeme.“ Byl vyvěšen v obchodech v nacistickém Německu v 30. letech 20. století.

- a) DISKRIMINACE
- b) PŘEDSUDEK
- c) RASISMUS

AKTIVITA I

Pojmy a definice

2.

Nápis: „Židy zde neobsluhujeme.“ Byl vyvěšen v obchodech v nacistickém Německu v 30. letech 20. století.

a) DISKRIMINACE

- **méně příznivé zacházení** s jednotlivcem nebo skupinou osob z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru

Pojmy a definice

3.

V 18. století byli černošští otroci ve Spojených státech amerických označeni za lidi pouze částečně – ze tří pětín. Bílí obyvatelé země je považovali za méně inteligentní.

- a) DISKRIMINACE
- b) PŘEDSUDEK
- c) RASISMUS

AKTIVITA I

Pojmy a definice

3.

V 18. století byli černošští otroci ve Spojených státech amerických označeni za lidi pouze částečně – ze tří pětín. Bílí obyvatelé země je považovali za méně inteligentní.

c) RASISMUS

- **přesvědčení**, že lidé určité barvy pleti/rasy jsou nadřazeni či podřazeni ostatním; často se projevuje negativním chováním vůči podřízené skupině

Předsudek

- předpojatý postoj
- emoční náboj - negativní/pozitivní
- rigidní, s vlastní cyklickou argumentací

Co se stane, projeví-li se v chování?

Projevy předsudků v chování

*Obrázky použity z: http://img.radio.cz/pictures/rasismus/predsudky_muslim1.jpg, http://img.radio.cz/pictures/rasismus/predsudky_rom1.jpg

Aktivita II

Souhlasíte s následujícím výrokem?

1. Ukrajinky by vysokou školu nezvládly, měly by raději uklízet.

a) SOUHLASÍM

b) NESOUHLASÍM

c) NEVÍM/JE MI TO JEDNO

Aktivita II

Souhlasíte s následujícím výrokem?

2. Židé myslí jen na peníze - mají to v povaze. Ve své firmě bych je nezaměstnal/a.

a) SOUHLASÍM

b) NESOUHLASÍM

c) NEVÍM/JE MI TO JEDNO

Aktivita II

Souhlasíte s následujícím výrokem?

3. Muslimové jsou teroristi. Nechtěla bych je mít za sousedy.

a) SOUHLASÍM

b) NESOUHLASÍM

c) NEVÍM/JE MI TO JEDNO

5 stadií vývoje předsudků (Allport)

- **Očerňování** – nepřátelské řeči, pomluvy, rasistická propaganda → podpora představy „viníka“ (intence MY – ONI)
- **Izolace** – oddělování etnické skupiny od dominantní skupiny ve společnosti. vyhýbání se, přerušování kontaktů, distancování se
- **Diskriminace** – konkrétní represivní kroky vůči nějaké skupině s cílem vyloučit jejich členy ze společenského života, „ukrajování“ práva a navyšování povinností
- **Fyzický útok** – násilí vůči osobám určité etnické skupiny
- **Vyhlazování** – systematické a plánované zabíjení s cílem zničit celou skupinu

NÁSILÍ Z NENÁVISTI

Aktivita III

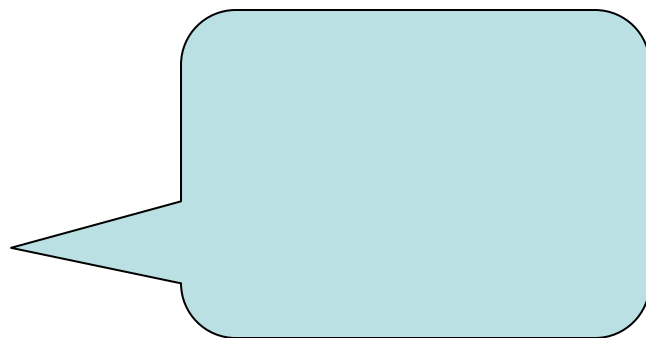
Příběh 1

Během přestávky ve škole jdou Honza, Petr a Tomáš z osmé třídy po chodbě. Když procházejí kolem spolužáka Martina, Petr do něj strčí tak, že se Martin poleje limonádou. Tomáš řekne: „Ty vole, Jéňo, viděls to?! To je gay!“

Ohodnoťte prosím příběh dle závažnosti:

- 1 – Není to problém.
- 2 – Je to problém, který se mě netýká.
- 3 – Je to problém, který chci/budu řešit.

Příběh 1 - doplnění

Vítek

Aktivita III

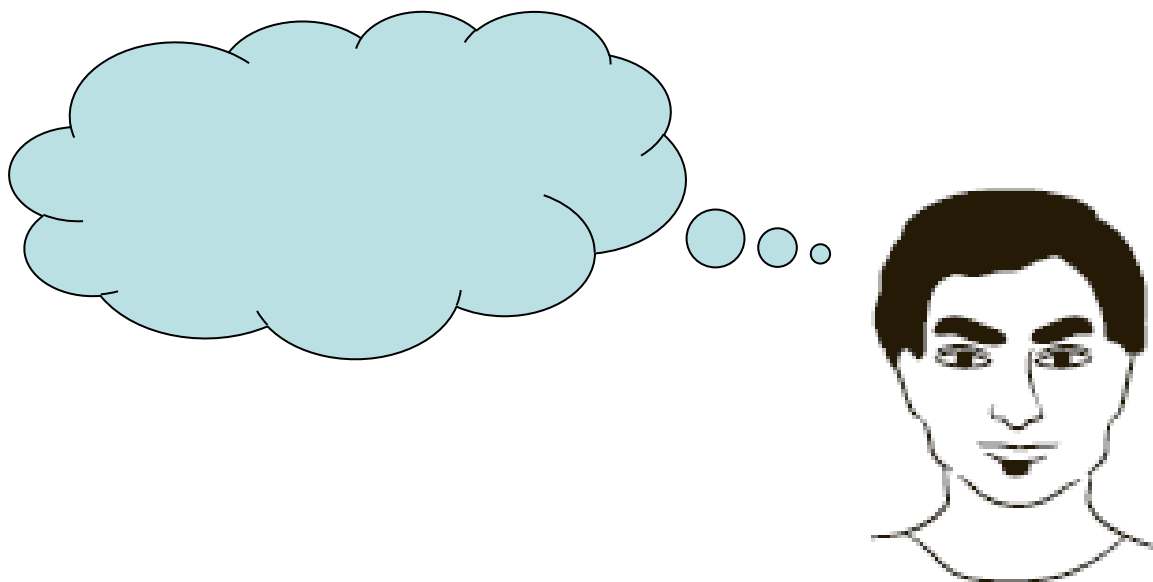
Příběh 2

Ve městě je levná ubytovna. Osmdesát procent obyvatel jsou chudí Romové. Někdo na dveře ubytovny nasprejuje nápis „Cikáni přestaňte tady krást a vypadněte!“

Ohodnoťte prosím příběh dle závažnosti:

- 1 – Není to problém.
- 2 – Je to problém, který se mě netýká.
- 3 – Je to problém, který chci/budu řešit.

Příběh 2 - doplnění

Patrik

Násilí z nenávisti

DEFINICE

Násilí z nenávisti (z angl. *hate violence*)

- jednání motivované předsudky nebo nenávistí namířené proti osobě, skupinám, jejich majetku, hodnotám a způsobu života
- symbolický útok vůči jednotlivci z důvodu jeho příslušnosti k určité skupině
- Útok se nezakládá na pachatelově zkušenosti s konkrétní osobou

Formy násilí z nenávisti

- VERBÁLNÍ ÚTOKY
- OBTĚŽOVÁNÍ (demonstrace, spamy, koncerty, hate speech)
- ZASTRAŠOVÁNÍ/
VYHROŽOVÁNÍ
- ÚTOKY SKRZE INTERNET
(facebook, hacking, phishing)
- ÚTOKY NA MAJETEK
- POPÍRÁNÍ ŠOA/ GENOCIDIA/
ZLOČINŮ PROTI LIDSKOSTI
- SEXUÁLNÍ ÚTOKY
- FYZICKÉ ÚTOKY (s/beze
zbraně)
- TERORISTICKÉ ÚTOKY

OBĚŤ

- Konkrétní osoba
- Skupina osob
- Majetek
- Jiná hodnota/veřejný zájem
- Pachatel a oběť se většinou neznají!

→ **Je odlišná od pachatele z hlediska:**

- národnosti /etnického původu
- víry
- sexuální orientace/identity
- věku
- zdravotního stavu
- politického přesvědčení
- sociálního statutu
- jiného podobného skupinového důvodu

AKTIVITA IV

Kdo je pachatel násilí z nenávisti a kdo je oběť?

Označte obrázky písmeny P a O.

a)

b)

c)

d)

AKTIVITA IV

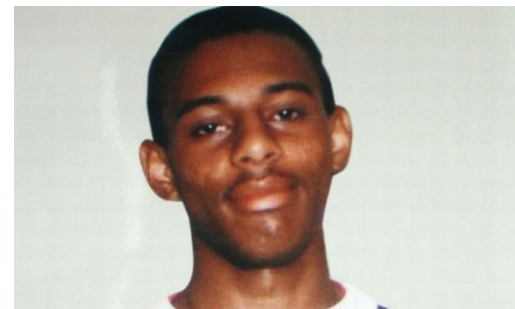
a) pachatel žhářského útoku v Býchorech

c) Edward Norton ve filmu „Kult hákového kříže“

**b) sympatizantka krajně
pravického hnutí**

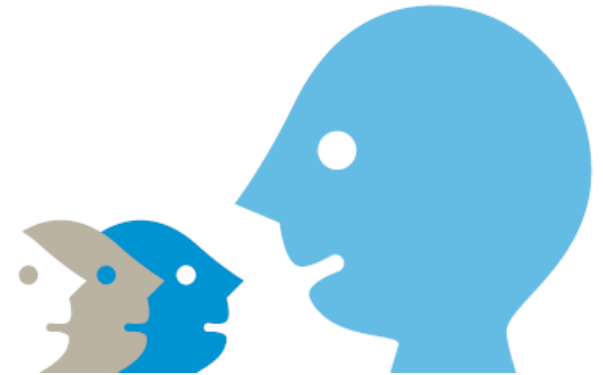

d) oběť rasistické vraždy

Co když se násilí z nenávisti objeví ve škole?

→ změny v chování dítěte

- **Ptejme se**
- **Zajistěme bezpečí a pečujme o potřeby dítěte**
- **Hledejme řešení společně**
- **Zvažme využití odborné pomoci**
- **Připravme se na přítomnost médií**

Děkuji za pozornost.

Mgr. Šárka Kadlecová

In IUSTITIA, o. p. s.

Rybná 24, Praha 1

773 177 844

koordinator@in-ius.cz

www.in-ius.cz

in IUSTITIA